

Lo Somaten

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XIII

Reus Dimars 22 de Febrer de 1898

Núm. 3.491

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes.	Ptas.
A provincies trimestre.	3'50
Extranjer y Ultramar.	7
Anuncis, a preus convencionals.	

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principals llibrerias d'aquesta ciutat y de fora. En Barcelona, litografia Mallofré, carrer Junquera, 6. No s' retornan los originals encara que no s' publicuin.

Farmacia Serra

Arrabal Santa Anna, número 80, prop á la

La que paga més contribució de la provincia

FARMACIA OBERTA TOTA LA NIT

plassa de Catalunya

DOCTOR J. MIRÓ

OCULISTA

Consulta en Reus: Los dilluns y divendres de dos á cinch de la tarde, Arrabal de Santa Anna, 1, primer.

A Tarragoná: los demás dias de deu á una del mati y de tres á cinch de la tarde, Unió, 17, primer.

Tos

Desapareix ràpidament usant lo

Tos

XEROP SERRA

No conté opi ni morfina, per lo que pot administrarse als noys sens cap perill. Vegis lo prospecte.

Tos

FARMACIA SERRA.

Oberta tota la nit.

Tos

Vinyas Americanas

DE Marcial Ombrás (Propietari)

Avinguda del ferro-carril, Figueras, (Girona)

Barbats y estacas en venta, per millions.—Preus reduhits y autenticitat garantizada.—Cinch millions d'estacas, y un milió de barbats.

D. EDUART BORRÁS PEDRET

METJE-CIRURJIA

ha trasladat sa habitació y despaig al Arrabal de Santa Anna número 45, Reus.

SECCIÓ DOCTRINAL

La ensenyansa del dret Catalá

EN LA UNIVERSITAT DE BARCELONA

2.^a Conferencia.—18 de Janer de 1898.

Reprengué 'l Sr. Trias las conferencias de Dret Civil Catalá, y las reprengué ab tant entussiasme, fou tant eloucent sa explicació, de tal manera feu ressaltar las excelencias de nostras instituciones jurídicas, que 'ls concurrents ab pena ofegavan son entussiasme y sens donarsen compte l' interromperen ab expressivas mostrás d' aprobació.

Seguint l' estudi dels elements constituïts del Dret Catalá y havent tractat en la primera conferencia del Dret Catalá y del Dret Cononich, comensá 'l dimars parlant del tercer element ó sia del Dret indigena, del que es molt difícil ferne la historia, ja que sols se troban petjadas que revelan la influencia dels goths, barrejadas ab las que deixaren las instituciones feudals y las naturals al desenrotlle jurídic de la regió.

Analisanlo, digué s' hi troben dos caràcters fonamentals: primer un gran amor y respecte á la llibertat, y segon un fort enllás social íntimament orgánich.

Lo primer, lo respecte y amor á la llibertat, la trobém fins al punt de que 'l dret privat de Catalunya, que es essencialment liberal, conseguis l' ideal de donar la major llibertat possible al individu dintre de lo que consentin los interessos socials á semblansa de lo que succehia en lo dret Romá dels primers temps, suposent en lo ciutadá prou sentit jurídic pera que no abusés dels drets que la ley li concedia. Y aquesta llibertat se justifica en un poble com lo catalá, en que fins los comerciants acudian á Sant Ramón de Penyafort pera que 'ls hi dictés lleys morals á que atendrés en sos tractes, y que, essent com deya 'l rey Marti en las corts de Perpinyá, «lo més lliure de la terra» avaluava en tant sa llibertat que íntimament veyá en sos ve hins la primera amenssa á sa conservació.

Aquesta llibertat es lo primer factor en la formació del dret y es lo que dona aytal importancia y costúm, ja que á ella s' deuen los Usatges, lo llibre de las costúms de Tortosa y altres, arribantse á donar á la costúm valor pràctic per la Constitució de Jaume I de 1251 en que s' establí que «sien fetes en tota causa secular allegations segons los Usatjes de Barcelona, segons las aprovadas costúms d' aquell lloch» ahont la causa serà agitada.» Llibertat que fou admesa y respectada en las relaciones jurídicas traduhintse en la facilitat de contractar, tan admirable en nostra patria, que fins per pocas línass, s' otorgavan capitulacions matrimoniales, y per migrada que fos una herencia, s' disposava en testament, enlayrant, per llégica consecuencia, la institució notorial y fent del notari lo confident de la familia per compte del «tipo sainetero» tan ridiculizant en altres paissos.

Lo segon caràcter fonamental del dret indigena ó sigui l' enllás social solidament orgánich, lo probá 'l senyor Trias dihent que 'l ciutadá catalá que pertava dintre de si la vida, buscava la seva crossa en los organismes que ell mateix s' havia format, y que d' un modo absolut corresponian á son moda de ser. Lo catalá tenia per aquets organismes tal interés com que eran lo complement de sa existencia, compeneirantse é influhintse reciprocament, com succeheix en tot poble gran y digno, y com no s' troba en cap poble decadent,

ahont l' individu, allunyat y divorciat de tota autoritat, sense forsa pera resistirla, y abatut y miserable pera modificarla s' arrossega á sos peus, buscant en la humiliació modo de resistir una tirania que no s' venhen ab cor de rompre y acabar. Aleshoras, digué 'l senyor Trias, es quan surten contínuament de las provincias cap á la capital comissions de gent que van á demanar lo que es un dret que no se 'ls pot negar, pidolant com á favor lo que s' poden pendre, serviat de bufons als senyors que manan y fentles riure ab sos anticuats trajos que en ells semblan alashoras «libreas de esclavos con que se presentan ante sus señores.»

Per aquell enllás social concediren á la familia la importancia que té, y la feren estable y arrelada. Compréngueren los catalans que la familia ne era una sola generació, y aixís, pera que las vinentas generacions ne sortissen afavoridas. Se comprén aixís la estabilitat de la familia agrícola, en la que per llarchs anys y fins per centurias se perpetuava en una casa la propietat, y de la industrial, en que un gran número de generacions se consagravan á la mateixa industria.

Per aquest enllás, los catalans, sociólechs pràctics, solucionaren lo que avuy constituheix un problema difícil, la divisió de la propietat y sa possessió pel major número possible d' individus per mitj del enfiteusis, arrendaments á llarchs plassos, mitjeria, rabassa morta, etc. Y orgánich socialment era 'l dret catalá al reconeixer á las fundacions y corporacions lo dret de propietat.

Y fet aquest estudi del element integrant de nostre dret civil, entra á estudiarlo en relació ab l' ambient modern.

La influencia forastesa á nostra terra, comensa dihent, se nota desde que per mitj d' en Ferran d' Artequera veniam essent regits per la monarquia castellana, comensant ab ell la lluyta da nostre poble pera deslliurarse de sas continúas imposicions y prenen diferent caràcter y forsa segons las épocas. Fou mansa y tranquila quan Carlos I y Felip II, que, més justos ó «més hipócritas» respectaren més á nostra patria ó disasimularen millor sas antipatias á nostra terra; fou fort y violent ab en Felip IV y 'l Comte-duch d' Olivares; cayent y endogallantnos lo centralisme, quan tinguérem la desgracia de fernos partidaris del Arxidach.

Las Duas notas, afegit, s' observan en lo centralisme:

Lo centralisme, que presenta com á notas principals, «en la forma» una tendéncia apriorística, y en lo «fons» un individualisme atómic, va néixer gracias á una escola filosófica que, prescindint de lo tradicional y natural, concebí un home abstracte, separat y sense relació ab las categorias socials, deificantlo y proclamant que la llibertat es un fi y no una facultat ó medi. Aquesta filosofia disolvent acabá l' antich régimen, implantá 'l centralisme y creá un estat legal engendrat, no del cast matrimoni de la recta rahó, de las necessitats y condicions de la terra y l' estat moral del poble que l' habita, sinó del luxuriós concubinatje (com diu En Torres Bages) del principi revolucionari ab la desenfrenada ambició d' apoderarse absolutament del govern del país. Centralisme que s' introduí y s' sosté, gracias primer al absolutisme del sigle passat, segon al esperit sectari, tercer al parlamentarisme y quart á la debilitat, apatia é ignorancia del poble.

Filla d' aquest centralisme es la tiranía burocrática que arreu s' extén, que tot ho absorbeig, que domina en tots los ordres de la vida, que acapara todas las facultats, acabarà ab todas las energias individuals y que compta pera prevaleixer ab un exercit d' empleats.

Tot se centralisa; ho està la administració, ho està la ensenyansa, y 's vol que ho estiga 'l notariat. «Penseu lo que serà un poble que tingui 'l secretari amo de la vida municipal, foraster; lo mestre encarregat del pervindre científich, foraster, y 'l notari, que té en sos llibres la conciencia del poble, foraster.»

En lo dret privat, dintre 'l régimen modern s' hi nota una verdadera autonomia. Mentres en lo polítich se concedeixen tantas llibertats com son possibles al home, se li restrenyen en lo civil, tant també com es possible, contrastant en gran manera ab nostre dret, que feya correlatives las llibertats polítichs ab las civils. Regoneixen nostras lleys la llibertat de la familia mitjansant los capituls matrimoniales, llibertat de contractació. Lo régimen modern atentá a la llibertat de contractació oposanthi obstacles de tota mena d'ordre fiscal, y vol falsejar al notari donantli un caràter oficial incompatible ab lo que es y deu representar. La legislació catalana buscava la solidés de la familia. A la moderna li es igual que aquesta no tingui fesomia propia, respectant y considerant més l'interés estrany que 'l familiar.

Lo dret catalá estableix la impossibilitat d'enagenar las dots; lo dret modern permet sa renuncia. Lo catalá impideix l'afiansament de la dona, s'oposa a las retrodonacions, distingeix en tots los camps la situació dels fills llegítims y dels illegítims; lo dret modern permet los afiansaments, dona lloch a las retrodonacions y equipara als fills llegítims ab los illegítims.

F. R.

ARTS Y LLETRES

Al vent

Quan negra nit, se sent el xiacle del vent que passa, sembla que un monstre ferit rodoli per les tenebres. A son vol desbocat tot s'estremeix.

Avisa sa arribada l'udol de goç que plora esfereit a un recó de la porta; la llum que ajicientse, vol fugir del seu ble malaltic, i poc a poc aclucant-se dibuixa fantástiques siluetes sobre les parets negroses; el gat arropit que s'electriza, am sos ulls que s'apaguen i s'encenen; la soletat que espleia i el bronzir de sa ven tenebrosa, llarga, com crit de serpent que agonitza, com queixx esgarrifosa, com xiulet de cent llengües entrant per les esclitxes i fent esgarrifar al home aconrrucat vora la llar refredada.

A son pas per la serrá, les pobres plantss tremolen i s'apropen las unes a les altres arropides d'esglai, els arbres es dobleguen fins a terra i les branques estiren els braços nerviosos volent fugir de ses propies arrels; els remats es remolinen sense esma, les cabanyes crujejen, xiulen les canyes, els aucells fugen i tot s'aplana esterehit de por, per fer pas a la furia invisible que, desbocada i boja, corre incancañable amb els cabells extesos, llançada a la ventura per força destructora.

Tot lo que troba aterra, en sa marxa desfeta; fuetreja les verdes salzeredes, rellicsa per les planes, serrant arreu lo que troba a ran de terra; s'enfila a les montanyes i s'emprta 'ls nuvols, i es fa seguir dels trons perque redoblin i cantin sa destroc; infla les ones i les fa cridar d'ira; i mon enllá sempre, mon enllá volant amb ales negres, no pot mai aturar-se, perque la marxa es sa vida.

La festa i la fam sembla que corrin amb ell, i en son galop infernal sembla que porti l'esperit de la guerra.

Barrem ben bé la porta i escoltem-lo passar, que pot ser aqueste queixa entrant per les esclitxes, es la oració de la mort, que passant ens avisa.

SANTIAGO RUSIÑOL.

(Del llibre Oracions.)

CRÓNICA

OBSERVACIONES METEOROLÓGICAS del dia 21 de Febrer de 1898

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

Table with meteorological data including columns for Hora, Barómetro, Grau, Pluja, Aygua, Estat, Observ., Hora, Temperatura, Vents, and Nuvols.

Hem rebut una comunicació del «Centro Republicano Democrático Autonomista» invitantnos a una reunió preparatoria que tindrà lloch lo vinent dimecros en sos salons pera tractar de realisar una seria protesta contra 'ls suposats martiris que s'han fet patir als presos anarquistas al castell de Montjuich y demanar al govern la revisió del sumari de referencia.

Correspondrém a la invitació dels autonomistas.

Cridém la atenció de nostres lectors sobre l'anunci que insertém en altre lloch del present número referent a la llista del personal artístich de la companyia d'ópera y opereta que debutará lo próxim dijous en lo Teatro Fortuny y condicions d'abono.

Nos ha favorecut ab sa visita la nova revista catalana que ab lo títul de «Catalonia» acaba de veure la llum a Barcelona.

En lo próxim número publicarem son article «Ideals nous pera la Catalonia» y parlarem de la revista ab la deguda extenció.

Avuy, al donarli nostre Deu vos quart, ab gust li deixém establert lo cambi y li desitjém llarga vida.

Los balls de disfressas que ans d'ahir tingueren lloch en las societats d'aquesta ciutat se vegeren molt animats sobressurtint en tots ells la nota del bullici y gatzara.

Los trajos que vestían las mascaretas, per lo general eran molt vulgars.

Unicament, en lo ball de «El Circulo», hi vegerem qui vestís rich trajo ó preciós mocador de Manila.

No obstant, com si 'l verdader Carnaval s'avergonyís de que per Espanya tot l'any ho siga, lo que acaba avuy nos ha donat tan pocs sorpresas que, a no ser per los balls de disfressas hauria passat desapercebut.

Dijous passat fou representat en un dels teatres de Valencia lo drama «La Lora», del celebrat poeta don Angel Guimerá, traducció del senyor Z. Lueta, entusiasmant al públich.

La companyia dirigida pel senyor Bueno, estigué acertadíssima.

Lo director y la senyora Argüelles foren ovacionats.

En los salons de las societats «El Olimpo», «El Alba», «La Palma», «Círculo Republicano Histórico», «Centro Republicano Democrático Autonomista» y «Juventud Reusense» aquesta nit hi tindrà lloch lo darrer ball de disfressas.

Lo mercat ahir, com tots los dilluns, tingué lloch en aquesta ciutat, atragué a la mateixa un gran número de vehins dels pobles de la comarca, verificantse bastantas tranzaccions.

Hem rebut lo cartell de Convocatoria pera 'l Certamen organiat per la «Associació Catalanista» de Lleyda, que se celebrará en la vinenta festa major d'aquella ciutat.

Demá la trasladerém a nostras columnas conforme nos ho demanan aquells bons companys.

En lo ministeri de la Guerra s'ha rebut un telégrama del general Blanco, donant compte de que prompte embarcarán pera la Península lo soldats del reemplaç de 1890 que lluytan en la Gran Antilla.

Ja sería hora que poguessin tornar a sas casas aquells pobres infelissos que han lograt quedar ab vida després de tants anys que están servint a la patria mardrastra.

Diu un colega de Barcelona que 'l reputat escultor senyor Clarasso ha acabat un grupo colossal de pedra ab destí al Palau de Justicia de Pamplona. Representa la Veritat y la Justicia y deu anar colocat en lo cimbori del edifici. Pera que 's compregui la grandiositat de las figuras, bastará dir que 'l grupo 's descompón en 22 passas, la més petita de las quals pesa 50 quintás.

Pel próxim benefici del notable primer actor don Anton Tuñan, se estrenará en lo «Teatro Principal» de Barcelona un drama de nostras compatriotas, los aplaudits escriptors D. Lluís Quer y D. Bonaventura Sanromá, titulat «Grandesas de la terra».

Nosaltres, que havém tingut ocasió de veure l'obra, que perteneix al género modern, podém assegurar que 's farà digne del aplauso del públich barceloní. Nostra enhorabona.

Ab lo títul de «Juventut Catalanista» y composta en sa major part de jovenets de poch anys, s'ha cons-

tituhit a Girona una agrupació quina Junta Directiva forman los senyors següents: President, Rafel Ramis; Vice-president, Anton Murtra; Tresorer, Gaspar Duran; Secretari, Jaume Olmeda; Vice-secretari, Agustí Riera; Bibliotecari, Manel Ginés, y Vocal, Joan Mató. Com no 'ls hi falta entusiasme los hi desitjém molta anys de vida.

Copiém de Lo Geronés:

«Lo dia 12 del corrent un bon número de socis del Centre Catalanista celebraren ab un sopor lo quart aniversari de la fundació del Centre, regnant entre 'ls comensals la expansió y alegría propis d'aytals actes. Al destaparse 'l xampany brindaren los Srs. Algina (Alfons), Botet, Brunet, Fontanilles, Franquesa, Saguer y Vinyas (Joan), fentho tots per la prosperitat del Centre, pel triomf dels ideals catalanistas y celebrant que 'ls principis autonómichs, fins ara tan combatuts y que 'l catalanisme sosté, s'hagin imposat per la necessitat, y per la justicia que enclouhen, a sos mateixos enemichs, haventlos aplicat lo govern central a la gobernació de las Antillas. Foren molt aplaudits. Lo sopar acabhá a des cuarts d'onze de la nit.»

Bé per nostres companys de Girona.

Lo recaudat ahir per concepte de Consums en la Administració d'aquesta ciutat puja a 1166'42 ptas.

Copiém ab gust de nostre colega El Vendrellense:

«Sembla que ha entrat ab molt bon peu en aquesta vila lo haverse constituhit dintre d'ella una «Agrupació Catalanista» pera treballar a favor de la reivindicació de nostres drets y usatjes, avuy escarnits y malmenats per las collas de polítichs d'ofici que, a l'ombra del Poder Central, desgovernan aquesta Nació, tan digne de tenir mes bons llogats y a molt menos preu; y sobretot, treballar ab fé per casa nostra que sabem com está feta y disposada, allunyant als forasters que no 'ns coneixen y, si us plan per forza, se 'ns imposan perque restém a llurs ordres.

A conseguir tan profitosos y lloables fins vé la «Unió Catalanista» ab sas Agrupacions tremolant la Senyera de la pau y de la mútua adhesió entre 'ls fills d'aquesta terra pera mostrarse en dia no llunyá grans y potents en mitj la corrupció y feblesa dels decantats procediments económichs y polítichs que, com llose de plom, aixafa tota aspiració noble y ofega tot accent patriótic nascuts de las regions espanyolas.

Nostra vila no podia restar muda al de «Regeneració patria» que arreu s'escolta y obre via, desde la ciutat geganta fins lo darrer vilatge de Catalunya, y bona mostra dona d'esperit regionalista ab las valiosas proposas de socis que té la «Agrupació» per aumentar las llistas d'aquest apostolat patri que endressa llur activitat a conseguir la regeneració del Estat Catalá.

Nostra enhorabona a la vila del Vendrell y als fundadors de la associació.

QUINA Casa ven la rica holaada de cotó LA DOLORES?

LA CASA PORTA.

QUINA Casa ven l'acreditat LLENSOL INGLÉS?

LA CASA PORTA.

QUINA Casa dona una pessa de TELA TOT FIL per 15 pessetas?

LA CASA PORTA.

QUINA Casa dona per tres pessetas tres corbatas de seda de forma parisién?

LA CASA PORTA.

SECCIO LITERARIA

Las cansons de ronda

(Acabament)

Veyém altres géneros. Las que cantan las donas; de vegadas las cantan los homes, pero indican que 'las han fet ó s'han fet per ellas:

La mare sempre m'ho deya sempre m'ho está dihent

xica no festegis massa que perdrás l'entiment.

Y 'l indispensable

Mere de Deu de las Sogas

Sant Cristó de Balagner

si volen que sigui monja

deixeu-me casar primer.

Moltas vegadas se senten cantar aquestas sense que obeheixin més que al bon humor que regna entre 'ls rondants;

Aquí dolt à la montanya la puput hi ha cantat; quan las cabras faràn llens jo podé 'n faré bondet.

Tan m' estimo set com vuyt ja he tirit la capa al toro; si en ma vida he fet bondat ara m' sembla que m' adobo.

La mare sempre m' ho deya fill meu fes bondat y creu jo l' in feya de resposta no 'n faré que no 'm casen.

Lo gènere pitjor segurament es lo que resulta de la imitació arreglo à traducció dels cantars baturros; veyemho:

Vamos compañeros vamos vamos à donar un tom que una niña de quinze años me ha robado el corazón

que no es altra cosa que:

Vamos compañeros vamos vamos à dar una vuelta que una niña de quinze años me tiene preso en cadena.

La rosa del mes de Maig si no la colliu se passa també 's passan las xicotés si 's seus pares no las casan.

Traducció ó cosa aixís, d' aquesta:

La perita en el peral si no la cogen se passa, así te sucede así, morena, si no te casas.

Moltas vegadas sustitueixen paraulas que fan posar en dupte de si en son origen son castellanas ó catalanas:

Tu t'estás al llit que duermes t' endevino com estàs destapadita de cara tapadita del demás.

Y aquesta de dona, que trasplante ad pedem litere del que l' he sentida moltas vegadas:

Me has dejado por morena per 'narten à la blencò: m' alegre de la millora, es mes morena que jo.

Y venen las cançons de despedida que à l' Aragó casi sempre comensen

La despedida te doy...

pero 'n copiaré una de ben popular:

La despedida te doy por encima del tejado quedate con Dios María que me voy desconsolado.

Y allí hont diu María hi sentireu posar Dolores, Antonia, Pepa, etc., segons el cas. Donchs bé, las despedidas casi totas comensen aixís y son de broma també en sa major part:

La despedida te doy no te la daré encara pró tenim d' anà à sopar que la taula està parada.

La despedida te doy y una pedra per capsal si xumples te daré un quarto y si 't toco al peu no val....

Y prou: agusanat la memoria recorde aquestas com à ben populars y de totas classes; pera triarlas n' he tingut que recordar à centas de castellanas, donchs en efecte per cada una de catalana se 'n cantan deu de castellanas, ¿y perquè? Perque no 'n saben y ningú 'ls ne fá à gust seu y està clar no poguent assimilar-se produheixen las que 'n viu totas d' estil senzill, am lo que 's compendrà la poca afició que tenen à las de llenguatge elevat.

Si ma veu tingués d' esser escoltada cridaría ben fort: «Apa peotas, feu cançons pel poble amb el patró que us dono que res hi perdreu. ¡Voleu sagell més honrés per vostres produccions que 'l de la popularitat!»

VALERI SERRA BOLDÚ.

SECCIÓ OFICIAL

ANUNCI

Terminat lo primer período de cobrança del actual trimestre y evans de procedir al últim se concedeix un plasso de quatre dias à comptar del 23 al 26 del corrent.

Lo que faig públich pera que arribi à coneixement dels contribuyents. Reus 21 Febrer 1898.—Francisco Figueras.

Registre civil

dels dias 19 y 20 de Febrer de 1898

Naiements

Antonia Asens Calbet, de Joan y Antonia.

Matrimons

Pere Marca Mercadé, ab María Teixell Roca.—Pere Ferré Fortany, ab María Chufí Roig.

Defuncions

Josepa Careny Maseras, 59 anys, Arrabal de Robuster, 9.

SECCIÓ RELIGIOSA

Sant d' avuy.—Sant Pascasi.

Sant de demà.—Santa Marta.

SECCIÓ COMERCIAL

BOLSI DE REUS

Cotizacions realitzadas en lo dia d' ahir à Barcelona facilitadas per lo corredor en aquesta ciutat D. Antoni Demestre.

Table with 3 columns: Location, Price, and Unit. Includes Interior, Exterior, Colonial, Norts, Fransas, Filipinas.

Table with 3 columns: Location, Price, and Unit. Includes Exterior, Paris, Londres.

Se reben ordres pera operacions de Bolsa. Compra y venda de tota classe de valors cotizables en Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas d' or de tots los paissos.

J. Marsans Roig

Representant: JOAQUIM SOCIATS CARRER SANTA ANNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona à las 4 de la tarde d' ahir:

Table with 3 columns: Location, Price, and Unit. Includes Interior, Exterior, Amortizable, Fransas, Norts, Exterior Paris.

Table with 3 columns: Location, Price, and Unit. Includes Paris, Londres.

Se reben ordres de Bolsa pera Barcelona, Madrid y Paris. Descompte de cupons, compra y venda al comptat y per compte agé de tota classe de valors, compra de monedas y bitllets de tots los paissos.

Moviment del port de Tarragona

Entradas del dia 19

De Cette en 22 horas v. «Correo de Cartagena», de 258 ts., ab bocoys buyts, consignat als senyors Viuda y nebot de P. Ferrer y Mary.

Despatzadas

Pera Cette v. «Correo de Cartagena», ab efectes.

ANUNCIS PARTICULARS

ALS HERNIATS

(Trencats)

Constituheix una gran equivocació la que sofreixen la majoria dels herniats (TRENCA TS) al creure que qual-sevol bragner comprat al etzar lo suficient pera retenir y fins curar las hernias, essent aquest error causa de moltas complicacions funestas.

Per qui correspongui, no 's deuria permetre lo cinisme de certs mercaders d' ofici que ab major descaro 's titulan «ortopedistas» y especialistas en lo tractament de las hernias, sense cap títol que justifiqui sa competencia y no obstant tenen lo «desahogo» d' anunciar en los periodichs la curació radical de dita malaltia, quin mecanisme desconeixen en absolut.

A LAS MARES

Avans de sacrificar à vostres fills ab una vena, bruta, incòmoda y perillosa, consulteu ab vostre metje, ab seguretad vos dirá que pera la curació de vostres petitets, lo remey mes premtre, segur, net, fácil, cómodo y económic, es lo bragneret de caoutchouc ab ressort, testimoniante aixís lo número ja important de criaturas curadas per tal medi, durant lo temps de ma permanencia en aquesta ciutat.

Tirants Omoplàtics pera evitar lo carregament d' espatillas.

Faixas hipogàstricas para corregir la obesitat, dilatació y abultament del ventre.

JOSEPH PUJOL

cirujia especialista en lo tractament de las hernias ab llarchs anys de práctica en la casa de D. Joseph Clausolles de Barcelona. Establiment «La Cruz Roja».

REUS.—PLASSA DE PRIM.—REUS

EN TARRAGONA: Visita tots los dimars de 10 à 4 de la tarde, carrer Conde de Rius (avans Hospital) número 5, primer, 1.

Diversions públicas

TEATRO FORTUNY

Llista de la companyia d'òpera y opereta italiana

Directors artístichs: D. Emili Giovannini y D. Gaetano Tani.

Mestres concertadors y directores d' orquesta: Don Francisco Rando y D. Rodolf Gonzaga.

Primeras típles: Aida Saroglia, Adelina Tani, Amalia Paoli, Giovannini Coliva y Elena Tani.

Segonas típles: Maria D' Alessandro y Amelia Pan-grazy.

Tenors: Ferràn Arrigotti y Angeló Pomer.

Tenor cómich: Enrico Grossi.

Baritono: Manuel Carbonell.

Baixos: Lluís Visconti y Gustavo Tani.

Caricato: Amilcàre Ferrarè.—Bufo: Eduart Gallino.

Segonas parts: Eugeni Pasoli y Eduart Pangraci. 22 coristas d' abdos sexes.—Apuntador, Sastres, Maquinista, Arxiver y Peluqueria.

Debut lo dijous 24 del corrent.

ABONO

Se 'n obra un de deu funcions baix los següents preus:

Palcos proscenios plateas ab 4 entradas, 110 pesetas.—Id. id. principals ab 4 idem, 100.—Id. id. segons ab 4 entradas, 70.—Id. id. tercers ab 4 entradas, 20.—Id. plateas ab 4 entradas, 85.—Id. principals ab 4 entradas, 75.—Id. segons ab 4 entradas, 42'50.—Silló ab entrada, 13'50.—Llueta de segon pis ab entrada, 10.—Entrada à localitat 6'25.

PREUS DIARIS

Palcos plateas sens entradas, en lo Despaig 13 pesetas y en Contaduria 14.—Id. principals sense entradas en id. 11 y en id. 12.—Id. segons sense entradas en id. 3'50 y en id. 4.—Silló ab entrada en id. 2 y en id. 2'25.—Llueta de segon pis ab entrada en id. 1'50 y en id. 1'75.—Entrada à localitat en id. 75.—Id. al Parais, 50.

TELEGRAMAS

Madrid 21.

Lo general Blanco ha telegrafiat comunicant que en breu comensarán à embarcar los soldats del reemplaç de 1890, que son en total 7.600.

Los soldats procedents del reemplaç de 1891 continuarán per ara à Cuba.

Lo Gobernador general de Filipinas ha telegrafiat al Govern donant compte de que, mercé à una operació combinada, las tropas batiren à una partida de tulissans, causant loshi baixas y prenent loshi armas.

S' han donat ordres pera la concentració de 350 individuos perteneixents al cuipo de Puerto Rico dels últimos anys, los quals denhen embarcar lo dia 24 en lo vapor «Buenos Aires».

Lo departament de Marina de Washington ha ordenat à la casa Wrekin de Nova York, que sens pèrdua de temps envihi à la Habana los barcos necessaris pera 'l salvament del «Maine» si las averias d' aquest no son tan importants que impideixin sa reparació.

Diuen de Nova York que las Cambras de Washington han aprobat un crédito extraordinari de 200 mil pesos pera la informació sobre la pèrdua del «Maine» y 'l salvament de lo que no hagi quedat destruhit del mateix.

Paris 20.

Ab motiu de comensar avuy Rochefort à cumplir los cinch dias de presó à que fou condemnat per l' assumpto Reinach, s' ha celebrat un meeting.

Hi assistiren varis oradors, entre altres Mr. Millevoye.

Se prepara una gran manifestació pera 'l moment en que Rochefort se constituheixi en las presons de Santa Pelagia.

En los voltants de la redacció del «Intrangeant» s' han situat numerosas forsas de policia y en la Bolsa dos escuadrons de cavalleria municipal.

Durant lo meeting alguns revoltosos han procurat aixecar gran tumult.

Forsas de policia están apostadas en los carrers, especialment en lo tragecte que ha de recorre la manifestació que 's proposa acompanyar à Rochefort.

També hi ha forts retens de cavalleria y policia en varis sitis céntrichs.

Lo diputat M. Roche y altres, acompanyat de comissions electorals, s' han situat en una plassa del tragecte pera saludar à Rochefort y entregarli rams de flors.

Imp. de G. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

SERVEY DE TRENS

SORTIDAS

De Reus a Barcelona

5:04 m. correo (Per Villanova y Vilafranca) 1.^a, 2.^a y 3.^a clases.
 8:56 m. exprés, primera y segunda dimars, dijous y dissabtes, (per Vilafranca).
 12:44 t. mercancías, segunda y tercera.
 1:57 t. correo (per Vilafranca).

De Barcelona a Reus

5:25 m. (per Vilafranca).
 9:46 m. (per Vilafranca).
 15:18 t. exprés.
 7:33 t. exprés (dimars, dijous y dissabtes).

De Reus a Mora

9:33 m. — 1:04 t. — 3:40 t. — 7:19 y 9:57 nit.

De Mora a Reus

7:24 m. — 8:00 m. — 12:00 t. — 1:04 t. — 3:36 m.

De Reus a Tarragona

9:30 m. — 9:47 m. — 2 t. — 7:04 t.

De Tarragona a Reus

7:30 m. — 12:25 t. — 4:30 t. — 8:20 n.

Biblioteca Regionalista

Llibreria Regional, carrer de Jesús, 31

SECCIÓ CATALANA

«Lo Catalanisme», per Valenti Almirall, 10 rals.
«Quadros», per Emili Vilanova, 0,75
«La Didax», per Joseph Feliu y Codina, 2
«Cartas Andorranas», per Joseph Aladern, 2
«Costums tipicas», per id., 2
«Alcòfers», monografia, per id., 2
«Poésias», per Manel Marinell, 2
«Oda a Barcelona», per Jacinta Verdaguer, 2
«Le Pl. de las tres brancas», per id., 2
«L. Aglenya», per Ramon Masferrer, 4
«Croquis Piranenchs», per J. Massó Torrens, 4
«La Parda», per id., 2
«Catalunya trilingua», per J. Casas Carbo, 2
«Anant pel món», per Santiago Russinyel, 16
«Les Croniques catalanes», per Gabriel Turull, 12
«Obres catalanes», per Joseph Ixart, 20
«Poésias», de Joan Maragall, 8
«Alades», per Emili Guanyabens, 8
«Fruictidor», drama, per Ignaci Iglesias, 8
«Montalbau», per Bosch de la Trixerxa, 12
«Quan jo era noy», per A. de Riquer, 20

ADMINISTRACIÓ D. CORREUS-REUS

Horas d' arribada y sortidas de correos

ARRIBADAS

De Tarragona, 8:30 m.
De Barcelona, 10:15 m.
De Vilafranca, 11:30 m.
De Vilafranca, 12:44 t.
De Vilafranca, 1:57 t.

SECCIÓ CASTELLANA

«España tal cual es», per Valenti Almirall, 4 rals.
«Patria y Region», per Salvador Golpe, 2
«Un ensayo de Regionalismo», per Joan Mañé y Flaquer, 2

SECCIÓ GALLEGA

«Odas de Anacreonte», per Florenci Vaamonde, 5 rals.
--

Además están a la venta diferentes obras de celebrados literatos catalans, castellans y extranjeris.

De Barcelona (per Tarragona) 9:30 m.
De id. directos 10:30 t.
De id. id. 1:30 t.
De id. ab la correspondencia extranjera (per Picamoixons y descendent de Lleyda) 7:30 t.
De Madrid y Zaragoza 2:30 n.
De Lleyda y Huesca 7:30 n.

NOTA: Los correos para Filipinas sortiran de Barcelona lo 7 y 21 de Noviembre y 1.^a y 19 de Desembre del corrent any. Los de Cuba surten d' aquesta Administració lo 7, 17 y 27 de cada mes, correo ordinari.

SORTIDAS

Pera Barcelona a las 5:00 m.
Pera id. a las 2:00 t.
Pera Tarragona, Valencia y Murcia per S. Vicens a m. Pera id. id. id. (per idem) a las 2:00 t.
Pera Tarragona, directe a las 7:00 n.
Pera Lleyda, Huesca, Manresa, Sabadell, Tarrassa y sas líneas a las 8:00 m.
Pera Madrid, Saragossa, Teruel, provincias vascongadas, Castilla, Galicia, Andalucía y Extremadura a las 1:00 t.

Los pobles servits per peatons a las 9:00 m

NOTA: A la correspondencia dirigida a Teruel, Andalucía y Extremadura, que se deposita en los busson després de la sortida del correo de Madrid, se li donará sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

Caramelos Pectorals

del mejor SALAS

Curan la Bronquitis, Tos, Catarros, etc., netejan de mucosidades l' aparato respiratori tan sols presenten un al anarsen a dormir y altre a la matinarada, composició inofensiva no conté medicament perillós.

DIPOSICION REUS Farmacia de Serra, Arrabal Santa Anna, 80. Preu de la capsa 6 rals.

El Dr. M. Roca y Sureda, especialista en enfermedades de la garganta y de la laringe, ha publicado un libro que trata de las enfermedades de la garganta y de la laringe, con un atlas de fotografías que muestran las lesiones de estas enfermedades. Este libro es muy interesante para los médicos y para los enfermos que sufren de estas enfermedades. El libro se vende en todas las librerías de Reus y en la farmacia de Serra, Arrabal Santa Anna, 80.

El Dr. M. Roca y Sureda, especialista en enfermedades de la garganta y de la laringe, ha publicado un libro que trata de las enfermedades de la garganta y de la laringe, con un atlas de fotografías que muestran las lesiones de estas enfermedades. Este libro es muy interesante para los médicos y para los enfermos que sufren de estas enfermedades. El libro se vende en todas las librerías de Reus y en la farmacia de Serra, Arrabal Santa Anna, 80.

El Dr. M. Roca y Sureda, especialista en enfermedades de la garganta y de la laringe, ha publicado un libro que trata de las enfermedades de la garganta y de la laringe, con un atlas de fotografías que muestran las lesiones de estas enfermedades. Este libro es muy interesante para los médicos y para los enfermos que sufren de estas enfermedades. El libro se vende en todas las librerías de Reus y en la farmacia de Serra, Arrabal Santa Anna, 80.

El Dr. M. Roca y Sureda, especialista en enfermedades de la garganta y de la laringe, ha publicado un libro que trata de las enfermedades de la garganta y de la laringe, con un atlas de fotografías que muestran las lesiones de estas enfermedades. Este libro es muy interesante para los médicos y para los enfermos que sufren de estas enfermedades. El libro se vende en todas las librerías de Reus y en la farmacia de Serra, Arrabal Santa Anna, 80.

El Dr. M. Roca y Sureda, especialista en enfermedades de la garganta y de la laringe, ha publicado un libro que trata de las enfermedades de la garganta y de la laringe, con un atlas de fotografías que muestran las lesiones de estas enfermedades. Este libro es muy interesante para los médicos y para los enfermos que sufren de estas enfermedades. El libro se vende en todas las librerías de Reus y en la farmacia de Serra, Arrabal Santa Anna, 80.